

Verslag

Datum en tijd vergadering
7 mei 2025, 10:30 tot 12:00 uur

Vergaderlocatie
Provinciekantoor, Houtplein 33, Haarlem (zaal 0.01)

Provinciale Regietafel Asiel NH - 7 mei 2025

Versie 26-06-2025 | Contact: asielopvang@noord-holland.nl

Deelnemers

Provincie Noord-Holland	dhr. Van Dijk (cvdK, voorzitter); dhr. Beemsterboer en mw. Rommel (agendaleden)
Amsterdam-Amstelland	dhr. Elzakalai (Amstelveen); dhr. Groot Wassink (Amsterdam)
Gooi en Vechtstreek	mw. Lanphen (Blaricum); dhr. Ter Heegde (Gooise Meren)
Kennemerland	dhr. Wienen (Haarlem); dhr. Meerhoff (Heemstede)
Noord-Holland Noord	mw. Van Kampen (Schagen/Bergen)
Zaanstreek-Waterland	dhr. Hamming (Zaanstad); dhr. Bonenkamp (Landsmeer)
Ministeries	dhr. Ton (VRO)
COA	dhr. Schoenmaker [afwezig]

Opening en mededelingen

- De voorzitter opent de vergadering, en complimenteert Amsterdam met de opening van de nieuwe asielopvanglocatie [Einsteingebouw](#) nabij station Sloterdijk (capaciteit: 600 plaatsen, exploitatie: 10 jaar). Ook stelt de voorzitter dat er inmiddels voor een gezamenlijk bedrag van ruim 400.000 euro aan aanvragen is binnengekomen bij de provincie binnen de nieuwe provinciale [subsidieregeling realisatie asielopvang](#). Zolang het subsidieplafond nog niet is bereikt kunnen gemeenten nog tot 2 oktober een aanvraag indienen.
- De secretaris geeft een toelichting bij de actiepunten uit het verslag van de vorige vergadering (bijlage 1). Het verslag wordt vervolgens ongewijzigd vastgesteld door de PRT (*ambtelijke noot: deze is inmiddels [online gepubliceerd](#)*).

A. ASIELOPVANG

Actuele opvangsituatie COA

- De voorzitter wijst erop dat de [instroom afneemt](#), maar dat dit niet betekent dat het opvangprobleem is opgelost. Er is sprake van scorebordjournalistiek, aldus de regiomanager (COA), op aangeven van de voorzitter. De regiomanager stelt dat er wel een grote toename is van nareizigers, met name gezinnen met veel kinderen. 70 procent daarvan gaat richting de opvang (familie van statushouder die in een azc verblijft). Dat vraagt ook iets anders van de opvang en huisvesting. De druk op Ter Apel wordt minder, maar is in de rest van het land onverminderd groot. De locaties zijn nu voor 100 procent gevuld. Voor amv'ers is de bezettingsgraad minder hoog, maar daar is de instroom juist weer licht stijgende, na een aantal maanden van instroomdaling. Het streefgetal blijft daarom overeind, zo luidt de boodschap van het COA.
- Het stijgende aantal nareizigers biedt ook kansen, aldus de heer Ton, want de taakstelling kan worden ingevuld met grotere gezinnen, waar meer woningen geschikt voor zijn. Dat biedt kansen flexibeler om te gaan met koppelingen, en daar regionaal naar te kijken, zoals in het recente verleden ook een enkele keer is gebeurd. Gezinnen krijgen makkelijker een huis toegewezen dan alleenstaanden, in regio's zoals 't Gooi. Amsterdam vangt makkelijker alleenstaanden op, omdat de Amsterdamse woningmarkt hier meer op is afgestemd.

Consultatie contourennota intrekking spreidingswet

- De heer Ton (VRO) geeft aan dat de huidige consultatieperiode gaat over de contourennota, nog niet over het wetsvoorstel. De input uit deze consultatie wordt door A&M verwerkt. Daarna komt het wetsvoorstel zelf in consultatie. Vervolgens naar de Raad van State, en na de zomer

richting Tweede Kamer. De voorzitter stelt dat er ook consultatiereacties komen vanuit de Kring van commissarissen, het IPO, het COA en de VNG.

- De voorzitter geeft aan dat provincies, COA, IPO en VNG ook gevraagd zijn een uitvoeringstoets ex ante uit te voeren, maar dat deze partijen daar nu niet veel voor voelen, nu de uitvoeringsvoorwaarden en de financiering in de situatie zonder spreidingswet nog niet of nauwelijks bekend zijn.
- De voorzitter licht de uitgangspunten van de concept-consultatiereactie van de PRT toe: het gaat om een brief van de PRT, niet namens alle Noord-Hollandse gemeenten. Geen enkele boodschap op dit vlak zal gedragen worden door alle 44 Noord-Hollandse gemeenten, dus dat is niet de insteek.
- Aan tafel stellen alle vertegenwoordigers van gemeenten zich qua vorm en inhoud achter de brief te scharen, op enkele opmerkingen op details in de brief na. Enkele bestuurders geven aan dat de brief op onderdelen wat feller mag. Zo geeft de heer Wienen aan dat de consequentie zonder wettelijk kader ons niet alleen 'terug bij af' brengt, maar met dit pakket nog erger dan dat. Ondanks de steun voor de brief voelen enkele bestuurders ervoor eerst nog ruggenspraak te houden binnen het eigen college en/of bij buurgemeenten. De voorzitter concludeert dat de brief inhoudelijk niet meer gewijzigd wordt, en verzoekt de diverse leden uiterlijk dinsdag a.s. (13 mei) te laten weten of meegetekend kan worden (*ambtelijke noot: de brief wordt niet fysiek ondertekend*).

Voortgang uitvoering spreidingswet

- Op verzoek van de voorzitter geeft de secretaris een toelichting op de meegezonden prognose. De verwachting is iets gunstiger dan de vorige prognose, maar komt nog altijd niet in de buurt van de provinciale opgave. Tussen 1 juli 2025 en 1 februari 2026 gaat het om een gemiddelde van 11.143 opvangplaatsen (provinciale opgave: 16.290 opvangplaatsen). Wel is er aanzienlijk meer reguliere opvang in ontwikkeling dan in de periode vóór de spreidingswet in onze provincie aanwezig was.
- De heer Groot Wassink uit zijn zorgen over de voortgang zoals blijkt uit de prognose. De secretaris geeft de kanttekening dat veel projecten pas na de eerste cyclus gerealiseerd zijn, en veel ontwikkelingen die gaande zijn dus nog niet zichtbaar zijn in deze prognose. De heer Wienen geeft aan dat voorziene verlengingen nog niet zijn meegeteld. De secretaris reageert dat inderdaad strenge criteria zijn gebruikt bij de prognose, en verlengingen die bestuurlijk nog niet zijn bekrachtigd nog niet zijn meegerekend. De daadwerkelijke realisaties zullen waarschijnlijk dus wat hoger liggen.
- De voorzitter vraagt de vertegenwoordigers van het Rijk naar het vervolgtraject binnen deze cyclus. De regionaal accounthouder (AenM) geeft aan dat de minister zich aan de wet heeft te houden. Zij moet dus na 1 juli 2025 het IBT gaan inzetten. De eerste fase (informatiefase) gaat dan spelen, maar het is nog onduidelijk hoe het instrument wordt ingezet. Er zal contact worden opgenomen met de gemeenten die achterlopen, maar hoe dat eruitziet, is echt onzeker. Er is ook een meldplicht vanuit de gemeenten die achterlopen (*ambtelijke noot: zie instructies in de [Q&A Spreidingswet](#), pagina 18*), dat is ook input voor het IBT. Verder komt er voor de zomer een handhavingskader. De voorzitter constateert dat de meeste gemeenten niet weten van deze meldplicht, dus de verwachting is dat niet alle gemeenten vertragingen zullen melden.

Quickscan eerste cyclus spreidingswet in Noord-Holland

- Op aangeven van de voorzitter geeft de secretaris een toelichting bij het meegezonden memo over de quickscan. Landelijk wordt in 2026 ook een lichte toets van de effecten van de spreidingswet uitgevoerd, en na 4 jaar een brede evaluatie (conform afspraak uit memorie van toelichting bij de spreidingswet). De secretaris geeft aan dat deze quickscan is bedoeld om eigen lessen te trekken voor het vervolg, met of zonder spreidingswet, en zich specifiek richt op de Noord-Hollandse situatie, met name de samenwerking aan de regietafels en in de uitvoering.
- De heer Meerhoff vraagt welke conclusies we uit de quickscan mogelijk kunnen verwachten. De heer Groot Wassink geeft aan het zinvol te vinden leerpunten en succesfactoren op te halen. Er moet ook worden gekeken naar de verschillen tussen de regio's. Mevrouw Lanphen stelt dat landelijke betrokkenheid noodzakelijk is, anders landen de conclusies nergens. Andere aanwezigen aan tafel gaan daar niet in mee. De voorzitter concludeert dat de waarde van dit onderzoek wordt gezien, en het onderzoek met de beoogde middelen kan worden uitgevoerd. De secretaris geeft aan dat de Ambtelijke PRT wordt betrokken in de verdere uitwerking van de opdracht.

B. OPVANG ONTHEEMDEN OEKRAÏNE

Acuut opvangtekort

- *Ambtelijke noot: in verband met de tijd is dit agendapunt aan tafel ingekort.*
- De voorzitter blikt terug op het bestuurlijk overleg over de acute opvangsituatie op 16 april met de minister. Dat was een bijzonder overleg. Hij wijst op de brief van de minister, die gemeenten op 17 april hebben ontvangen.
- De regionaal accounthouder (AenM) stelt dat er verschillende (soms knellende) businesscases bij het ministerie op tafel liggen. Het ministerie gaat ervan uit dat het gaat lukken deze te kunnen accorderen. Zoals ook in de brief van de minister staat, ligt het tekort niet zozeer aan pieken in de instroom uit Oekraïne. Die is stabiel, er zijn geen grote pieken. Daarop is goede monitoring. De regionaal accounthouder geeft aan dat het tijdens het overleg ook is gesproken over misbruik van de RTB, waarbij werkgevers Oekraïners onder de RTB naar Nederland halen om hier tewerkgesteld te worden. De minister zal met SZW een onderzoek instellen naar dit misbruik. De voorzitter geeft aan te betwijfelen of dat om substantiële aantallen gaat.
- Er zijn aan tafel zorgen over niet-geregistreerde Oekraïners in Nederland zonder vast woonadres. Die vallen onder de RTB, maar kunnen geen gebruikmaken van de daaraan verbonden rechten. Monitoring op dit aspect is afwezig, stelt de heer Groot Wassink, waardoor de omvang van deze groep niet goed in beeld is.

C. HUISVESTING STATUSHOUDERS / NIDOS-OPVANG

Ontwikkelingen huisvesting

- Een ambtenaar van de provincie licht de voortgang op de huisvestingstaakstelling toe. Onze provincie presteert nog altijd relatief het slechtste op de taakstelling in Nederland, met slechts 30% van de taakstelling gerealiseerd op 1 mei (1.421 huisvestingen). Referentieprovincie Zuid-Holland presteert beduidend beter, en realiseert met 41,6% van de taakstelling zelfs iets boven het landelijk gemiddelde.
- Omdat er in de voorbije maanden minder asielvergunningen zijn verleend dan vooraf verwacht, is de taakstelling voor het huidige halfjaar naar beneden bijgesteld van 17.700 naar 15.000. Voor NH was dat 5.389, en wordt dat 4.700 huisvestingen (incl. achterstand vorige periode). De taakstelling voor het tweede halfjaar 2025 is vastgesteld op 13.000 (landelijk) en 2.585 (NH). Daar komen de achterstanden uit het huidige halfjaar nog bovenop. De heer Ton (VRO) licht toe dat de achterstand niet verder oploopt. Dat is voor het eerst. De situatie in Noord-Holland is niet heel anders dan in de rest van het land. De IND heeft een grote voorraad van nareizigers, daarom loopt de achterstand niet terug.
- Over de ontwikkelingen op het huisvestingsdossier ligt de heer Ton (VRO) toe dat het ministerie iets gaat bakken van de binnengekomen kritische reacties op de contourennota. Ze worden zorgvuldig gewogen – ze helpen het ministerie. Afschaffen van de taakstelling moet in samenhang met inburgering: mensen die wachten op nareis sneller naar 'hun' gemeente. Afschaffing niet op korte termijn, is wat naar achteren geschoven (duurt nog zo'n 1,5 jaar). Kun je zonder taakstelling een goede verdeling maken? Dat is nu de vraag. Voor de zomer komt er een brief van het ministerie wat het nieuwe beleid gaat doen met de taakstelling. Dat is zeker niet eenvoudig. Woningdelen als oplossingsrichting wordt vaak genoemd. Ook wordt gekeken of toch uitzonderingen mogelijk zijn op het voorrangverbod voor specifieke groepen statushouders. Daar lijkt welwillendheid voor te zijn bij minister Keijzer.
- Vernieuwde HAR-regeling (of: korteklap-regeling). Deze regeling is nog altijd niet gepubliceerd. Er is nog onduidelijkheid over, stelt de heer Ton. De blokkade is echter bijna weg. De verwachting is dat de regeling nog deze maand wordt gepubliceerd, maar er is nog een juridische hickup. Voor de in april gepubliceerde [vernieuwde SPUK](#) voor doorstroomlocaties is best veel animo, stelt de regionaal accounthouder (AenM). Bij de regio's wordt deze stelling aan tafel betwijfeld. De heer Groot Wassink stelt dat doorstroomlocaties weinig oplossen als je weinig woningaanbod hebt. Bij de flexwoningen als optie wijst de heer Groot Wassink op de financiële risico's, die eerder ook door de VNG werden geuit.
- De heer Hamming stelt dat de inburgeringstoeslag in 2026 wordt afgeschaft. Zonder middelen zal de gemeente de inburgeringstaak niet oppakken. De heer Wienen betwijfeld of dit inderdaad klopt. De voorzitter benadrukt dat wet- en regelgeving uit verschillende kokers goed op elkaar moeten passen. Dat maakt het ingewikkeld om (zoals nu gebeurt) zaken rigoureus te veranderen.

D. ALGEMEEN

Rondvraag en sluiting

- De heer Hamming stelt in de rondvraag dat woningcorporaties de productie van nieuwe wooneenheden nu steeds meer aan het stilleggen zijn. Dit vanwege de door het kabinet in de Voorjaarsnota aangekondigde huurbevriezing. Aan tafel worden deze zorgen door de andere aanwezigen gedeeld.
- De voorzitter dankt de aanwezigen en sluit de vergadering.

Volgende vergadering PRT:

20 juni 2025, 15.30 tot 17.00 uur – Provinciehuis, Dreef 3, Haarlem